

Boros Imre: Áldás vagy átok?

2012 augusztus 23. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Hazánk 1990 után fénysebességgel piacosodott, mi több, nemzetközi piacosodott és t?zsdésedett. Ez történt olyan hagyományos magyar és nagyobb részt idehaza fel is használt termékekkel, mint a gabonafélék.

Hajdan a gabonát termel? és állatokat is hizlaló gazda inkább b?rben adta el a termést, állatokat hizlalt és

értékesített.

A „modern” piacgazdaság nem err?l szól. A termel?t?l a fogyasztóig vezet? út a kereskedelem, a finanszírozás – s legkevésbé sem a termel? és fogyasztó – érdekeivel van kikövezve. A földm?vel?nek nálunk ma többnyire nincsenek állatai, ezért ha akarna sem használhatna szerves trágyát, helyette m?trágyát vesz, amit a keresked?nél kap, de a vásárlást finanszírozni kell, mert csak hónapok múlva, az új termés értékesítésekor térül meg az ára. Az állattartónak meg nincs földje, ahol gabonát termelhetne. ? manapság már nem gabonát (árpát, búzát, kukoricát) vásárol, hanem tápokat. Tehát újabb két keresked? és kétszeres finanszírozás a képben…

A tápkever? gabonát és adalékokat vásárol, de a készletet finanszíroztatnia kell, mert csak kész tápot adhat el a tápkeresked?nek. Tehát sok-sok finanszírozás és kereskedelmi árrés, sok költséghalmozás érhet? itt tetten. Nem véletlen, hogy az állathizlalók „nem versenyképesek”, s így vészesen zsugorodik a hazai állatállomány. A „modern piaci” költséghalmozás a piacosodás jegyében azzal kezd?dött, hogy hazánkra a terménypiacokon is rászabadították a t?zsdei kereskedést. T?zsdén kereskedni manapság már nem szükségszer?en konkrét fizikai valóságban is létez? árukészletekkel lehet, hiszen a t?zsdei forgalom sokszorosa a ténylegesen le is szállított gabonának. A t?zsdén javarészt csak spekulálnak. Különösen most várható ez, hogy a szárazság és a növekv? energetikai felhasználás miatt tartós gabonasz?ke várható világszerte.

A gabonapiac nálunk a következ?képpen m?ködik. A gabonát a termel? megtermeli. A rendszerváltás utáni, „okos” állami intézkedések miatt a termel?nek már nincs raktározási lehet?sége, és egyébként ugyanezen okból pénze sem, hogy a következ? termést el?készítse. Azt azonnal el kell adnia mindenáron. Természetesen mivel a betakarításkor az eladások dömpingben mennek, az eladási árak nyomottak. Az áremelkedés a betakarítás és a raktározás után rendre bejön. Az állattenyészt? viszont már a „piacról” vásárol, de közben a gabona a készletez? keresked?, a tápkever? és a tápkeresked? miatt a maga „piaci” finanszírozási költségeivel és árréseivel meg van már toldva. Ezért vagyunk ott, ahol vagyunk, versenyképtelenek az állattartók, cs?dközelben a húsfeldolgozók, és a növekv? árak miatt csökken a húsfogyasztás. Az idén a szokásosnál is cudarabb lesz a helyzet. A t?zsde vigasztalanul megy felfelé, tehát minden további feldolgozási szint költségei emelkednek. Drágább lesz a táp, az él? sertés önköltsége, és a sor végén pedig ott áll a csodálkozó fogyasztó. Aki nem tudja megfizetni a várhatóan 2000-2200 forintos sertéshúsárakat. Csak a tenyészt?nek maszkírozott él?sertés-import?rök maradnak „versenyképesek”, ha továbbra is ügyesen lenyelik az áfát. Látható, hogy a gabonat?zsde nélkül a baj kisebb lenne. A raktárra vett gabona áremelését nem lehetne a t?zsdén spekulatív áremelkedésre fogni, az árakat a hazai

kereslet-kínálat szabályozná.

A kívánatos út azonban ma járhatatlan. A hazai állatállomány takarmányozásához pedig a legrosszabb körülmények esetén (nagyon gyászos kukoricatermés) is lenne elegend? gabona. T?zsde nélkül azonban kimaradna „a nemzetközi piac által indokolt” áremelkedés, amelynek a hasznát amúgy is a t?zsdei forgalmazó cégek – többnyire külföldiek – viszik el az él?állat-import?rökhöz hasonlóan. Elmaradna a spekulatív áremelkedés tovagy?r?z? hatása is. Mindenki jól járna: a gabonatermel?, a tápkever?, a tenyészt?, a húsfeldolgozó és a fogyasztó egyaránt. Ma ezek veszítenek, de a gabonat?zsdések és az él?állat-import?rök nyernek. Gabonat?zsde nélkül viszont ?k lennének ránk utalva, és nem fordítva.
Boros Imre - magyarhirlap.hu

Ajánló